

Kallelse till socialnämnden

Nämnd	Socialnämnden
Tid	Onsdagen den 22 oktober 2025 klockan 16.00
Plats	Höger kammarsal, Kommunhuset
Justerare	Fredrik Wärnbring
Information	Tid för justering 30/10 kl 8

Föredragningslista

Nr Ärende

1. Godkännande av dagordningen
2. Val av justerare och tid för justering
3. Månadsuppföljning september 2025
Föredragande: Johan Bokinge
4. Pilotprojekt Seniorer i skolan
Föredragande: Sofia Dahlbäck
5. Ansvarsprovning 2025
Föredragande: Sara Svenningsson
6. Socialnämndens lokalbehov - budget 2027 (2027-2029)
Föredragande: Sara Svenningsson
7. Information om rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS - kvartal 3 2025
Föredragande: Pernilla Ekstrand
8. Förordnanden till socialsekreterare vid socialjouren i Jönköpings kommun
Föredragande: Pernilla Ekstrand
9. Kostnad för unga brukare - korttidstillsyn
Föredragande: Pernilla Ekstrand
10. Uppdrag till socialförvaltningen att utreda eventuellt öppnade av avdelningen Linden inom särskilt boende
Föredragande: Hans Jarstig
11. Detaljplan för Äspered 1:38
Föredragande: Hans Jarstig

Nr Ärende

- 12. Delegationsärenden
- 13. Informationsärenden

Hans Jarstig
Ordförande

Sandra Grip
Sekreterare

Månadsuppföljning september 2025

Förslag till beslut

Socialnämnden lägger informationen till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Månadsuppföljningen omfattar uppföljning av ekonomi och personalnyckeltal.

Bilaga:

Månadsrapport september 2025

Johan Bokinge
Ekonomikonslut

Beslutet skickas till
Ekonomichef

Månadsrapport september 2025

Socialförvaltningen

Innehåll

1	Ekonomiskt utfall och prognos	2
1.1	Driftsuppföljning (Tkr)	2
1.2	Investeringsuppföljning (Tkr)	3
2	Personalnyckeltal	4
2.1	Sjukfrånvaro	4
2.2	Tidsanvändning	4
2.3	Analys/kommentarer personalnyckeltal	4

1 Ekonomiskt utfall och prognos

Denna ekonomiska prognos utgår från utfallet under perioden. Noggrannhetsgraden när det gäller periodiseringar av inkomster och utgifter är lägre än vid rapportering av tertial och årsredovisning.

Det ekonomiska utfallet och prognosen redovisas uppdelat på drift och investering. Uppföljningen av driften redovisas per verksamhet. När det gäller investeringarna redovisas totalen för förvaltningen/nämnden. I kommentarerna beskrivs de väsentliga avvikelserna.

1.1 Driftsuppföljning (Tkr)

Verksamhet/Enhet	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse
Politisk verksamhet	708	708	0
Socialförvaltningen gemensam	13 522	12 802	720
Övergripande ÄO, FO och HS	47 695	44 500	3 195
Äldreomsorg	103 063	103 063	0
Funktionshinderomsorg	60 666	64 796	-4 130
Individ- och familjeomsorg	37 451	37 236	215
Total	263 105	263 105	0

1.1.1 Kommentar till avvikelse och planerade/genomförda åtgärder drift

Den presenterade helårsprognosen är baserad på utfallet till och med september. Prognosen pekar på ett helårsresultat i nivå med budget. Det är en försämring med 2,1 mnkr jämfört med prognosen som presenterades i samband med kommunens delårsbokslut per den 31 augusti. De huvudsakliga förklaringarna till försämringen beskrivs i punkterna nedan.

- Budgetunderskottet för funktionshinderomsorgen ökar från 1,5 mnkr till 4,1 mnkr. Ökningen förklaras till stor del av ytterligare tillkommande externa boendeplaceringar i augusti och oktober. Kostnadsökningen jämfört med den senaste prognosen beräknas till 2,1 mnkr för 2025. Resterande kostnadsökning beror huvudsakligen på att kostnaderna för extern korttidsvistelse har räknats upp.
- Efterfrågan på såväl särskilt boende som hemtjänst har ökat. Korttidsenheten Boken har haft mycket hög beläggning under framförallt augusti och september. Inom hemtjänstens verksamhet har kostnaderna för hemtjänst utförd av annan

kommun i hemtjänsttagares fritidshus överstigit tidigare bedömningar. Denna kostnad faktureras hemkommunen i efterhand. De ökade kostnader inom äldreomsorgens område har dock till viss del kompensrats av att statsbidragen överstiger tidigare bedömningar.

- De övergripande nettokostnaderna för äldre- och funktionshinderomsorg prognostiseras bli 1 100 tkr lägre än i augustiprognosen varav hälso- och sjukvårdsenheten utgör 400 tkr.

1.2 Investeringsuppföljning (Tkr)

Verksamhet/Enhet	Inv budget helår	Prognos helår	Avvikelse
Socialförvaltningen	3 242	3 242	0

1.2.1 Kommentarer till avvikelse och planerade åtgärder investeringar

I likhet med föregående prognos beräknas investeringsbudget för 2025 förbrukas i sin helhet.

2 Personalnyckeltal

Habo kommun har tagit fram ett antal nyckeltal inom området personal som bedöms viktiga att följa upp regelbundet. Dessa nyckeltal analyseras i denna rapport i två områden; sjukfrånvaro och tidsanvändning. Samtliga nyckeltal redovisas ackumulerade från årets början till och med månaden före rapporteringsmånaden pga eftersläpning i löneuppgifter. (Exempelvis för månadsrapportering maj redovisas nyckeltal för perioden jan-april).

2.1 Sjukfrånvaro

	Sjukfrv 1-14 % ack aug 2025	Sjukfrv 15+ % ack aug 2025
Alla åldrar	3,6 %	4,8 %

2.2 Tidsanvändning

	Timmar jan - aug 2025	Timmar jan - aug 2024
A ARBETAD TID	350 239	336 197
4 FYLLNADSTID	1 890	1 170
5 ÖVERTID	2 654	3 333
B FRÅNVARO	123 306	117 336

2.3 Analys/kommentarer personalnyckeltal

Personalens totala sjukfrånvaro har minskat från 8,7 procent 2024 till 8,4 procent i år. Den långa sjukskrivningen är oförändrad mellan åren medan den korta har sjunkit från 4,0 procent till 3,6 procent.

Den arbetade tiden har ökat med 4,1 procent mellan 2025 och 2024. Fyllnadstiden har ökat kraftigt mellan åren medan övertiden har sjunkit i motsvarande grad. Detta torde kunna förklaras av ändrade regler kring övertid som infördes under våren.

Information om pilotprojektet Seniorer i skolan

Förslag till beslut

Socialnämnden lägger informationen om projektet Seniorer i skolan till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Socialförvaltningens frivilligsamordnare har tillsammans med Barn- och utbildningsförvaltningen startat pilotprojektet ”Seniorer i skolan” på Alléskolan. Projektet syftar till att skapa möten mellan generationer, ta tillvara seniorers kompetens, Att ge barn och elever mer tid med vuxna / omgärda barn och elever med fler vuxna, vilket kan berika i en mängd situationer, att ge seniorerna möjlighet, att i ett meningsfullt sammanhang, vara goda förebilder och fortsätta bidra med samhällsengagemang och stärka den psykosociala miljön för både elever och seniorer.

Genomförande

Seniorerna deltar ideellt och ersätter inte ordinarie personal utan fungerar som ett stöd i skolans vardag. Uppdraget utformas i dialog mellan senior, rektor och arbetslag.

Seniorerna omfattas av kommunens frivilligöverenskommelse, gruppförsäkring och tystnadslöfte samt lämnar utdrag ur belastningsregistret före start. Rektor ansvarar för introduktion, handledning och uppföljning.

Aktuellt läge

Pilotprojektet pågår på Alléskolan och följs upp löpande i samverkan mellan förvaltningarna.

Bilagor

1. Projektbeskrivning: Seniorer i skolan
2. Överenskommelse mellan frivillig och Habo kommun

Klara Lindsten
Enhetschef Biståndsenheten

Dokumenttyp
Tjänsteskrivelse

10

Datum
2025-10-09

Diarienummer
SN25/202

Sida
2 (2)

Mottagare
Socialnämnden

Beslutet skickas till
Enhetschef Biståndsenheten

Postadress
Habo kommun
Box 212
566 24 Habo

Besöksadress

Telefon

Telefon (växel)
036-442 80 00

E-post

Webb
www.habokommun.se

Seniorer i skolan

Bakgrund

Projektet är ett samarbete mellan socialförvaltningens frivilligsamordnare och Barn och utbildningsförvaltningen.

Initialt är detta ett pilotprojekt som genomförs på Alléskolan under aktuell rektors ledning.

Syfte med projektet

Att skapa möten mellan olika generationer

Att ta tillvara äldre medborgares kompetens

Att ge barn och elever mer tid med vuxna / omgärda barn och elever med fler vuxna, vilket kan berika i en mängd situationer

Att ge seniorerna möjlighet, att i ett meningsfullt sammanhang, vara goda förebilder och fortsätta bidra med samhällsengagemang

Att stärka den psykosociala miljön för såväl seniorer som barn/elever

Seniorernas uppgift i skolan

Seniorerna deltagande är helt ideellt och varje senior beslutar själv i samråd med aktuell rektor om hur mycket tid uppdraget skall innefatta.

En senior ersätter aldrig ordinarie personal utan stödjer dem istället i deras arbete.

En senior tillhör ett arbetslag och tilldelas utifrån sitt sammanhang uppdrag som faller inom ramen för överenskommelsen.

Huvuduppgiften som senior i skolan är att ge barnen och eleverna extra närvaro av kloka vuxna. Uppgifterna kan variera och formas i en dialog mellan skola och senior.

Ansvar och formaliteter

Socialförvaltningens frivilligsamordnare kallar till informationsträff tillsammans med aktuell rektor där man informerar om Senior i skolan och har öppen dialog med möjliga kandidater som visar intresse. Frivilligsamordnare tar emot intresseanmälan och sammanställer detta till aktuell rektor för vidare diskussion. Frivilligsamordnare är ansvarig för att senioren signerar "Överenskommelse mellan frivillig och Habo Kommun" där seniorer i skolan tillhör frivilliggruppen Seniorer i skolan. Två ex signeras ett till den frivilliga ägo samt ett till kommunen.

Via överenskommelsen omfattas senioren av den kollektiva grupp försäkring, tystnadslöfte etc. Se bifogad överenskommelse.

Barn och utbildningsförvaltningen (aktuell skola) arbetsleder senioren på plats och ansvarar för introduktion.

Senioren måste lämna in ett utdrag ur belastningsregistret innan uppdraget startar.

Rektor ansvarar för att detta utdrag uppvisas samt för att senioren får en god introduktion, en kontaktperson samt att regelbunden uppföljning sker.

Under dagen bjuds senioren på lunch i skolans matsal samt kaffe/te.

När seniorer kommer till skolan

Dialogmöte

Rektor träffar dig i ett enskilt samtal (alt i grupp) där vi lär känna varandra och får en känsla av om en aktivitet i skolan skulle vara lämplig och därefter vilka uppdrag som skulle vara av intresse och som är möjliga inom ramen för aktuell skolas verksamhet.

Formaliteter

Inför starten har du skrivit på en överenskommelse mellan frivillig och Habo Kommun via Socialförvaltningen frivilligsamordnare och lämnat in ett utdrag ur belastningsregistret till rektor på skolan. Därefter får du en namnskylt som är märkt med Skolsenior samt ditt förnamn. Detta måste ha skett innan uppdraget påbörjas.

Tillsammans med rektor och arbetslag har vi också format uppdragets innehåll i stora drag.

Introduktion

Ett introduktionstillfälle genomförs med skolans rektor.
I detta ingår kunskap om skolans organisation, regler, rutiner, värdegrund samt bemötande och förhållningssätt.

Vi går också igenom det individuella uppdraget som vi tillsammans formar utifrån vårt dialogmöte.

Senioren får rundvandring i lokalerna och får träffa det arbetslag som han/hon skall tillhöra.
Kontaktuppgifter byts.

Första tillfället går man vid sidan av ordinarie personal utan egna uppgifter.

I uppdraget

Ingår arbetsledning av aktuellt arbetslag och en egen kontaktperson i arbetslaget.

Lunch i skolmatsalen med aktuell barngrupp och kaffe.

Senioren bjuds också in till avslutningar och andra "tillsammanstillfällen" för att skapa en känsla av sammanhang.

Uppföljning

Rektor och kontakten i arbetslaget träffar Senioren en gång/månad för uppföljande samtal.

Överenskommelse mellan frivillig och Habo Kommun

Härmed intygar jag att jag fått information, förstår, och förhåller mig till följande:

- Habo Kommuns värdegrund, och att uppdraget är politiskt och religiöst neutralt. Som frivillig får jag inte försöka påverka de jag kommer i kontakt med, i religiösa eller politiska frågor.
- Att uppdraget jag utför är frivilligt och oavlönat.
- Att jag avger ett tystnadslöfte. Det innebär att jag inte får vidare personliga förtroenden eller uppgifter om personliga förhållanden som jag får vetskap om i mitt frivilliguppdrag. Det kan handla om levnadsomständigheter, diagnoser och andra personliga saker jag får kännedom om. Tystnadslöftet får endast brytas om den enskilde har lämnat sitt medgivande och då endast i syfte att hjälpa vederbörande att bevaka sina rättigheter eller få del av samhällets service och stöd. Tystnadslöftet är livslångt.
- Jag respekterar andras personliga integritet och hem vid de uppdrag som handlar om att besöka eller hämta en person.
- Jag befattar mig inte med enskilda personers egendom som ex. pengar, värdehandlingar, telefoner, IT-utrustning, nycklar etc.
- Jag får inte ta emot pengar, testamente eller gåvor av ringa värde.
- Jag utför uppgifter som ansvarig har kommit överens med mig och ersätter inte ordinarie personal.
- Jag skapar inte nya uppdrag på eget bevåg inom de olika *frivilliggrupperna.
- Jag respekterar ordinarie personals profession och ifrågasätter inte denne.
- Jag bär alltid min namnskylt jag fått vid mina uppdrag för min och andras säkerhet.
- Vid uppdrag kring barn och ungdomar visar jag utdrag från Polisens belastningsregister till ansvarig.
- Jag är medveten om att jag kan skiljas från mitt uppdrag om jag inte följer överenskommelsen ovan, samt att jag själv kan avsluta dem när jag vill, men informerar då frivilligsamordnare. Detta gäller även om jag önskar ha en **vilande period.

- Som frivillig i Habo Kommun är jag försäkrad genom Habo Kommuns kollektiva olycksfallsförsäkring.
- Uppstår situationer när jag känner mig tveksam vänder jag mig till min ansvarig eller frivilligsamordnare.

Riktlinjer som frivillig

- Balans mellan att ge och få
- Insatsen ska ha ett normaliserat och aktiverande inslag
- Insatsen kan vara en gruppaktivitet
- Insatsen skall vara av social karaktär och inte innefatta behandlande eller vårdande insatser.
- Insatsen kan vara planerad och upprepas kontinuerligt om det inte förfaller sig som en engångsföreteelse när det gäller enskilda uppdrag.
- Vi är neutrala och utövar inte någon form av påverkan.

Frivilligverksamhetens mål och syfte

Mål

- Ge en ökad social gemenskap.
- Ge alla som av olika anledningar känner sig ensamma och/eller isolerade en möjlighet till samvaro i någon form.
- Ge alla som vill delta med sin tid, tillfälle att känna sig behövda och uppskattade.

Syfte

- Att genom sin sociala funktion skapa meningsfullhet i vardagen och höja livskvalitet till samtliga parter.

** Inom frivilligverksamheten i Habo Kommun finns olika gruppområden så som ex. Väntjänst Särskilt Boende, Väntjänst Träffpunkt, Skolseniorer etc.*

*** Vilande innefattar att man tar en paus från aktuellt uppdrag. Man får vara totalt vilande i 12 månader. Uppföljning sker efter 6 månader. Vid längre vilande än 12 månader så bör man avsluta sitt åtagande. Man är alltid välkommen igen för nytt uppdrag i framtiden.*

Jag lovar på heder och samvete att följa denna överenskommelse mellan parterna:

Datum: _____ **Uppdrag inom frivilligverksamheten:** _____

Underskrift: _____

Namnförtydligande: _____

Ansvarig Frivilligsamordnare: _____

Ansvarsprovning 2025

Förslag till beslut

Svaren på frågorna till ansvarsprovning 2025 godkänns.

Beskrivning av ärendet

Fullmäktige utser förtroendevalda revisorer för att granska de beredande och verkställande organen. Revisorerna granskar, med stöd av sakkunniga, verksamheten och prövar ansvarstagandet samt lämnar ett uttalande om detta till fullmäktige i revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer har överlämnat frågor som ska besvaras inför årets ansvarsprovning till socialnämnden, se bifogat dokument.

Sara Svenningsson
Utredare

Bifogad handling:

Svar på frågor i årets ansvarsprovning

Beslutet skickas till:
Kommunens revisorer

Ansvarsprovning 2025

Uppföljningsfrågor

- Har nämnden under 2025 arbetat med att utveckla en långsiktig strategi för äldreomsorgen som tar hänsyn till demografiska förändringar, och i så fall hur? Vilken bedömning gör nämnden av kapaciteten i förhållande till kommande behov, och var ser nämnden de största riskerna? Har särskilda åtgärder eller beslut fattats, och i så fall varför och hur följs de upp?

Svar:

Förvaltningens controller har tagit fram en prognos på ökad äldre befolkning. För Habos del kommer det innebära en ökning av fler svårt sjuka i ordinärt boende, men även svårare sjuka på våra särskilda boenden. Detta eftersom det görs en förflyttning av sjukvården från region till kommun. En viss höjd har tagits för det i budgetplaneringen med beskrivningar av behov om medel till fler personal inom olika professioner, utökningar som nämnden har behövt bortprioritera utifrån det rådande ekonomiska läget.

- Vilken kunskap och vilket underlag har nämnden om bemanningsläget 2025 och hur har detta redovisats? Hur bedömer nämnden att bemanningen påverkar arbetsmiljö, kvalitet och rättssäkerhet? Har särskilda insatser eller beslut fattats för att stärka bemanningen, och i så fall varför och hur följs de upp?

Svar:

Inom äldre- och funktionshinderomsorgen har det varit en allmänt ansträngd bemanningssituation men den är oförändrad sedan tidigare år. Många vikarier är utbildade, vilket kan innebära ett kvalitetsglapp i verksamheterna. Under våren fanns det en oro inför sommaren 2025, men när semesterperioderna startade var den planerade frånvaron tillsatt. Nu efter sommaren ger verksamheterna vikarierna goda omdömen. Inför nästa sommar kommer vi fortsätta arbeta aktivt med rekryteringsprocessen och introduktionen. Bedömningen är att arbetsmiljön, kvaliteten och rättssäkerheten är goda men att vi ser utmaningar framför oss.

Bemanningsläget inom individ- och familjeomsorgen under 2025 har varit gynnsamt. Sökande har varit behöriga och vi har kunnat anställa medarbetare till samtliga utannonserade tjänster.

- På vilket sätt har nämnden under 2025 följt upp sin krisberedskap och integrerat den i kommunens planering? Hur bedömer nämnden nuvarande förmåga att upprätthålla sociala tjänster vid störningar och var finns de största sårbarheterna? Har särskilda åtgärder eller övningar beslutats och i så fall varför och hur följs de upp?

Svar:

Under 2025 bedriver socialförvaltningen ett omfattande arbete för att vidta åtgärder i syfte att stärka förmågan att kunna fortsätta bedriva verksamheten vid störningar. Kommunen har för 2024 och 2025 beviljats riktat statsbidrag för att genomföra åtgärder för att stärka socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens beredskap så att verksamheterna kan upprätthållas under höjd beredskap. I kommunens alla förvaltningar pågår arbete med kontinuitetshantering som samordnas av räddningstjänsten. Inom ramen för detta sker socialförvaltningens integrering i den kommungemensamma planeringen.

I maj 2025 genomfördes en stor totalförsvarsövning i Habo kommun, där socialförvaltningen var en del. Syfte med övningen var i första hand att öva samverkan och ledning. Socialförvaltningen övade bland annat på stabsarbete och på att bedriva äldreomsorg och hälso- och sjukvård under störda förhållanden. Efter övningen har lärdomarna omhändertagits och förvaltningen arbetar nu med en åtgärdsplan mot bakgrund av dessa. Socialförvaltningen planerar att genomföra fler övningar framöver.

Ändamålsenlighet och verksamhetsresultat

- Hur bedömer nämnden att det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats under 2025, särskilt avseende uppföljning och rapportering enligt SOSFS 2011:9. Hur säkerställs en likvärdig kvalitet i både egen regi och verksamhet enligt LOV?

Svar:

Förvaltningen har under 2024-2025 identifierat förbättringsområden inom det systematiska kvalitetsarbetet enligt SOSFS 2011:9 och informerat nämnden om detta. Vidare har kommunrevisionen under våren 2025 granskat det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen. I granskningsrapporten

framkommer både styrkor och brister och ett antal rekommendationer presenteras. Nämnd och förvaltning arbetar för närvarande tillsammans för att ta fram lämpliga åtgärder utifrån rekommendationerna. Granskningen avser äldreomsorgen men i arbetet med åtgärder kommer alla verksamhetsområden inbegripas.

Granskningsrapporten har bland annat visat att nämnden behöver stärka sin uppföljning och kontroll av det systematiska kvalitetsarbetet genom att systematiskt ta del av rapporter, analyser och egenkontroller från förvaltningen. Någon förflyttning här har ännu inte skett under 2025

Likvärdig kvalitet säkerställs genom att utförare ska uppfylla samtliga krav i avtalet mellan kommunen och utföraren och att dessa krav kontinuerligt följs upp av kommunen. Personer som blivit beviljade hemtjänst ska få sitt bistånd utfört i enlighet med gällande lagar och föreskrifter. Habo kommuns biståndshandläggare följer upp och beslutar i samtliga ärenden på samma sätt oberoende av utförare.

Utförare av hemtjänst ska följa lagar och riktlinjer. Avvikelse hanteras av SAS och MAS för både egen regi och privat utförare.

De privata utförarna använder kommunens verksamhetssystem för dokumentation. Syfte med att använda samma verksamhetssystem är att underlätta för hälso- och sjukvårdspersonal, biståndshandläggare och vid byte av utförare för att bibehålla kvalitet för brukaren.

De privata utförarna förväntas delta i de utbildningar som arrangeras av kommunen för alla hemtjänstutförare. Utbildningarna kan röra exempelvis hälso- och sjukvård, verksamhetssystem eller dokumentation.

LOV-samordnare, chef för hälso- och sjukvård samt chef för biståndshandläggare träffar privat utförare i genomsnitt en gång per halvår för dialog om avtalet och samarbetet.

- Hur har nämnden arbetat med att implementera den nya socialtjänstlagen sedan ikraftträdandet den 1 juli 2025, och har och i så fall vilka effekter kan redan nu noteras i verksamheten?

Svar:

Förvaltningsledning, nämndledamöter och representanter från nämndens verksamheter har under hösten 2024 deltagit i workshops för att skatta läge och behov inför den nya lagen. Upplägget tillhandahölls av SKR och genomfördes

lokalt.

I inledningen av 2025 deltog förvaltningsledning och nyckelpersoner i en länsdialog arrangerad av Kommunal utveckling, SKR och Socialstyrelsen.

Läges- och behovsanalys togs fram i inledningen av 2025. Socialstyrelsen samlade sedan in alla kommuners analyser för att kunna göra en nationell sammanställning.

Föreläsningar för medarbetare och chefer i förvaltningen genomfördes våren 2025.

Under våren 2025 gjordes även ett omfattande förberedelsearbete för att säkerställa att alla formella delar fanns på plats den 1 juli; delegationsordning, uppdatering av beslutsmallar m.m. i verksamhetssystem utifrån nya lagrum och inventering av befintliga insatser utan individuell behovsprövning samt beslut i nämnd gällande dessa.

SKR tillhandahåller ett stödpaket för omställningsarbetet utifrån den nya lagen som kommer pågå under tre år (2026-2028). Habo kommun deltar som en av 274 anmälda kommuner. Kommunal utveckling ansvarar för genomförande i Jönköpings län. Förvaltningsledning, nyckelpersoner, representanter från socialnämnden, kommundirektör och kommunstyrelsens ordförande kommer att medverka. Upplägget består av ett antal träffar med alla kommuner i länet varvat med arbete i lärgrupper, där ett antal kommuner grupparbetar. Mellan träffarna har varje kommun olika uppgifter som man ska jobba med lokalt. Regionalt uppstartsmöte är planerat till januari 2026. Inför detta kommer de representanter som ska delta från Habo kommun att träffas för att förbereda sig utifrån ett koncept som SKR tillhandahåller.

Hösten 2025 kommer workshop med samtliga chefer i förvaltningen genomföras för att skapa bred förankring i det fortsatta omställningsarbetet.

Omställningen kommer att behöva pågå under många år. Det är svårt att redan nu se några effekter.

- Hur ser nämnden på utvecklingen av behov inom äldreomsorg och boendeformer, i ljuset av demografiska förändringar och resultatet från seniorboende-enkäten 2025?

Svar:

Utifrån kommande volymförändringar utifrån befolkningsprognos är det tydligt att Habo kommun om ett antal år kommer behöva fler platser för särskilt boende än vad som finns på Kärrsgården idag.

Enligt kommunens befolkningsprognos kommer antalet personer i kommunens befolkning som är 80 år och äldre att öka. Då behovet av särskilt boende är ett individuellt biståndsbeslut utifrån individuella förutsättningar finns det inte någon exakthet att utgå ifrån gällande hur många av de över 85 år som är i behov av särskilt boende. Målet är att med andra och förebyggande insatser möjliggöra för så många som möjligt att så länge som möjligt klara sig i sitt ordinära boende.

Det är dock så att andelen i befolkningen som är i behov av omfattande insatser och i det yttersta heldygnsomsorg i form av särskilt boende för äldre, tydligt ökar bland de som är över 85 år.

Enkätundersökningen som genomförs i kommunen riktar sig till kommuninvånare i åldrarna 55 år och uppåt. Syftet är att få en bild av bostadssituationen för att bättre kunna möta framtida behov av exempelvis seniorboende och tillgänglighetsanpassade bostäder. Socialnämnden behov av boendeformer för att kunna verkställa beslut enligt socialtjänstlagen ingår inte i enkätundersökningen.

- Hur arbetar nämnden för att möta kommunfullmäktiges prioritering kring psykisk hälsa och förebyggande insatser under 2025?

Svar:

Kommunfullmäktiges samhällsutvecklingsmål psykisk hälsa synliggör och uppmärksammar behovet av att stärka folkhälsan och att nå sårbara grupper och individer på ett bra sätt. Det handlar om att skapa förutsättningar och kunna bidra till en friskare och mer välmående befolkning. Arbetet för psykisk hälsa omfattar alla åldrar.

För ett nå ett lyckat genomförande är det avgörande att arbeta förebyggande och stärka folkhälsan i hela Habo genom att verka på bredden, tvärssektoriellt, med en helhetssyn inom kommunorganisationen och i samverkan med civilsamhället.

Exempel på genomförda åtgärder som socialnämnden har ansvarat för under 2025 är:

- Föräldragrupperna COPE samt Vägledande samspel

- Råd och service som innebär att föräldrar kan ringa och få stöd i sitt föräldraskap utan att det dokumenteras.
- Regelbundna föräldracaféer för de som har barn med NPF (neuropsykiatrisk funktionsnedsättning)
- Aktivitetsbroschyr har tagits fram med information om aktiviteter och arrangemang för kommuninvånare att delta i över 65+ är klar och innehåller totalt 27 aktiviteter som är återkommande varje vecka och nästan ett hundratal arrangemang/event/kurser under september-december 2025.
- Träffpunkten har från den 1 september öppett i kommunens regi måndagar och tisdagar och blir därmed en öppen träffpunkt för alla.
- Det har varit fem veckor med särskilt sommaraktivitetsprogram på Kärrsgården med bland annat högläsning av bok, vilket varit en mycket uppskattad aktivitet. I övrigt fortsätter aktiviteter i större och mindre grupper och med varierat utbud för att möta olika intressen.

Socialförvaltningen deltar i planeringen av både suicidpreventiva veckan i september och orange week – en vecka fri från våld i november.

- Hur har socialnämnden arbetat under 2025 med att omsätta kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmål i egna nämndmål och aktiviteter?

Svar:

Socialnämnden beslutade om fyra verksamhetsutvecklingsmål inför 2024. Under 2025 har nämnden fortsatt arbeta utifrån dessa mål. Tre av målen är kopplade till kommunfullmäktiges beslutade fokusområden. Förvaltningen har under 2025 arbetat med aktiviteter för att uppfylla nämndens mål. Detta finns beskrivet i bilagan tertialrapport 2 2025.

- Hur bedömer nämnden utvecklingen av bemanning och kompetensförsörjning under 2025, och på vilket sätt påverkar detta förmågan att leverera en rättssäker och kvalitativ verksamhet?

Svar:

Nämndens verksamheter har en hög andel utbildad personal. Samtliga utannonserade tjänster under året har kunnat tillsättas med personer med adekvat utbildning för respektive tjänst.

I dagsläget finns förmåga att leverera en rättssäker och kvalitativ verksamhet men vi ser utmaningar framför oss. I samband med att den vård som ges

hemmet blir mer kvalificerad kommer behovet av personal öka.

Ekonomi och kostnadseffektivitet

- Hur har nämnden arbetat med budgetföljsamhet under 2025, särskilt i ljuset av prognosticerade underskott inom äldreomsorgen?

Svar:

Förvaltningen gör en helårsprognos för alla enheter varje månad. Enheternas prognoser summeras per verksamhet. Dessa sammanställningar (inklusive underliggande material) redovisas för respektive verksamhetschef. I nästa steg redovisas prognoserna per verksamhet för förvaltningschefen (som också har tillgång till respektive enhets uppföljning i detalj). På alla ordinarie nämndssammanträden presenteras en helårsprognos fördelad per verksamhet. Utöver detta presenteras ett antal viktiga mått enligt en fastlagd mall. Månadsuppföljningen är inriktad på avvikelser (de väsentligaste avvikelserna presenteras) när det gäller ekonomi, personal och kvalitet (kvalitetsuppföljning presenteras i samband med tertial). Under året har den totala budgetavvikelsen inte överstigit en (1) procent vid någon prognos. Om avvikelserna inte kan förklaras eller bedöms som väsentliga bör en fördjupad rapport begäras och åtgärder vidtas. Nämnden är medveten om att det finns ett strukturellt budgetunderskott inom äldreomsorgen i storleksordningen 5 – 6 mnkr. För 2025 prognostiseras, tack vare statliga bidrag (prestationsbaserat) och försenad start av boendeenheten Linden, äldreomsorgen kunna drivas inom budget.

- Hur har nämnden prioriterat och fördelat resurser mellan olika verksamhetsområden (äldreomsorg, funktionsstöd, individ- och familjeomsorg) under 2025?

Svar:

Nämnden beslutar i samband med budgetarbetet hur resurserna ska fördelas mellan verksamheterna. Resursfördelningen sker främst i förhållande till de behov som presenteras av förvaltningen under budgetarbetet.

Intern kontroll och styrning

- Hur har nämnden arbetat med genomförande och uppföljning av internkontrollplanen för 2025, och vilka resultat kan hittills noteras?

Svar:

Arbetet med internkontroll pågår. Hittills har följande kontrollmoment med

beskrivet resultat genomförts:

- Rutin för loggkontroll

Resultatet visar att kontroll av loggar i verksamhetssystem görs för att den enskildes integritet ska säkerställas. Innehållet i journaler skyddas av sekretess. Medarbetare ska bara ta del av information om individer som krävs för att kunna utföra sitt arbete. Loggkontrollen ska utföras på ett systematiskt och regelbundet sätt samt utifrån uppkommen misstanke om otillbörlig användning.

En ny rutin för loggkontroll fastställdes i december. Planeringen var att de första loggkontrollerna skulle påbörjas under inledningen av 2025 men beslut togs att avvakta med anledning av mycket hög arbetsbelastning hos IT-samordnarna.

- Socialnämndens delegationsordning

Inför införandet av en ny socialtjänstlag den 1 juli 2025 genomfördes ett omfattande arbete med att revidera delegationsordningen utifrån lagrum och beslutsnivåer. I samband med detta gjordes en del ändringar utifrån befattningar och delegationsordningen bedöms därför vara aktuell.

Huruvida beslut fattats av behörig delegat har kontrollerats genom stickprov. Sex typer av beslut inom myndighetsutövning för barn och unga, där socialsekreterare ej har delegation att fatta beslut, har valts ut och samtliga sådana beslut under det första halvåret har kontrollerats. Inom äldre- och funktionshinderomsorgen har fem typer av verkställighetsbeslut som avser externa placeringar valts. Även här har alla beslut fattade under det första halvåret kontrollerats. Kontrollen visar att samtliga beslut fattats av behörig delegat.

- Korrekt debitering av avgifter

Här har intervju med avgiftshandläggare och deras chef genomförts i syfte att ta reda på om verksamheten har välfungerande processer och rutiner som säkerställer en korrekt avgiftsdebitering. Kontrollen visar att det finns väl utarbetade stöddokument för avgiftshandläggning och att dessa löpande revideras vid behov. En korrekt debitering är samtidigt beroende av rätt handpåläggning i verksamhetssystem av många involverade funktioner i förvaltningen. Här är de möjliga felkällorna många varför avgiftshandläggare varje månad lägger ner ett omfattande arbete på att kontrollera att den information de har som påverkar den enskildes avgift faktiskt stämmer.

- Fakturahantering

I stickprovskontrollen har kontrollerats hur fakturor från privat utförare av hemtjänst hanteras. Tidigare har beviljad tid i form av schabloner stämts av mot utförd tid när faktura inkommer till socialförvaltningen. IT-samordnare har granskat fakturor och enhetschef på biståndsenheten har attesterat dessa. I och med införandet av rambeslut finns inte längre någon beviljad tid att stämma av mot utförd tid. Internkontrollen visar att det finns ett behov av att se över fakturahanteringen och ta fram ett mer ändamålsenligt tillvägagångssätt för att bedöma rimligheten av fakturerade belopp.

- Registerutdrag från Polisen vid lagkrav

Kontrollen visar att det finns en kommunövergripande rutin som HR-enheten ansvarar för men att den är otillräcklig för socialförvaltningens verksamheter. Det har framkommit att registerutdrag inhämtas där det finns lagkrav men att det finns behov av att tydliggöra när den utökade möjligheten att begära utdrag för övrigt arbete med barn ska tillämpas. Vidare har framkommit flera brister i hanteringen av registerutdrag såsom att spara dessa när krav om det finns eller att anteckna att kontroll gjorts. HR-enheten har uppmärksamats på att befintlig rutin behöver utvecklas och detta arbete är påbörjat.

- Underskrivna fullmakter

Kontrollen genomfördes under våren 2025 och visade att 53 medarbetare har undertecknat fullmakt för e-post. I juni 2025 beslutades att undanta vissa yrkesgruppers e-postkonton från kravet på att bevaka dessa vid frånvaro. Dessa yrkesgrupper behöver därför inte längre underteckna en fullmakt. När kontrollen genomfördes saknades emellertid undertecknade fullmakter från flera av de verksamheter som inte undantagits från kravet.

- Rutin för utlämnande av allmänna handlingar

Det finns en rutin för utlämnande av allmänna handlingar. Vid kontrollen har enhetschefer inom olika delar av förvaltningen intervjuats. Det har framkommit att det varierar kraftigt mellan olika verksamheter hur vanligt det är att handlingar begärs. Där det är en sällanhändelse kan det vara svårt att enbart med befintlig rutin som utgångspunkt genomföra utlämnandet på ett rättssäkert sätt. Det finns behov av att utveckla rutinen, som idag är allmänt hållen, med mer praktisk information om hur man gå tillväga.

- Rutin för hantering av e-posthantering vid frånvaro

I samband med sommarsemestern skickades ett e-postmeddelande till 70 medarbetare inom olika verksamheter, som omfattas av rutin för hantering av e-post vid frånvaro, med uppmaningen att direkt svara på detta. Detta gjordes för att kontrollera om e-posten togs omhand. Resultatet visade att 32 medarbetares e-postinkorgar togs om hand korrekt.

- Hantering av skyddade personuppgifter

Kontrollen visar att det finns en fungerande rutin men att den behöver utvecklas för att även ta om hand det praktiska handhavandet i verksamhetssystemet. Detta är nu åtgärdat.

- Felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd

Vid kontrollen har framkommit att en rutin nyligen tagits fram för ändamålet. Aktuellt verksamhetssystem har en särskild process för handläggning av den här typen av ärenden. Enhetschef och IT-samordnare har tillsammans gått igenom denna i syfte att underlätta handläggningen.

De punkter som pågår och där resultat ännu inte kan redovisas är:

- Korrekt information till kommuninvånare
 - Verkställa socialnämndens beslut
 - Dataskyddsförordningen
 - Uppföljning av ej avslutade ärenden i diariet
 - Vårdskada och Lex Maria
 - Social dokumentation
- Hur säkerställer nämnden kvalitet, transparens och rättssäkerhet i ärendeberedningen, särskilt i de fall där ärenden återremitterats eller kompletterats?

Svar:

Förvaltningen har upprättat rutiner för ärenden som ska beslutas av socialnämnden och för ärenden som ska beslutas av socialnämndens arbetsutskott. Alla ärenden som ska beredas eller beslutas av nämnden eller utskott ska anmälas till aktuellt sammanträde. Ärenden till socialnämnden ska vara inlagda i ärendehanteringssystemet med färdig tjänsteskrivelse samt eventuella bilagor. Tjänsteskrivelser ska innehålla förslag till beslut, ärendebeskrivning samt information om till vem/vilka ärendet ska skickas efter nämndens beslut. Ärenden ska anmälas till nämndsekreterare senast dagen före beredning. Tjänsteskrivelser ska vara klara och godkända av förvaltningschef

före utskick till nämnden. Återremittering av ärenden sker mycket sällan men även i dessa fall läggs ärendet in i ärendehanteringssystemet direkt efter nämndens beslut och bereds vid nästkommande sammanträde. Förvaltningen följer rutin för presidieberedning i vilken det framgår detaljerade beskrivningar av sammanträdestider, föredragningslista, beredning och kallelse till nämnden.

- Hur arbetar nämnden med uppföljning av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS och vilka åtgärder vidtas för att säkerställa att lagkraven uppfylls?

Svar:

Socialt ansvarig samordnare sammanställer och rapporterar ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg efter varje kvartal enligt särskild rutin. Ansvariga chefer informerar om orsak till att beslut ej kunnat verkställas samt vilka kompenserade insatser som ges i avvaktan på att kunna verkställa beslut. Chefer ansvarar för åtgärder för att säkerställa att lagkraven följs, det vill säga att beslut om insatser ska verkställas skyndsamt.

Nämnden fastställer årligen sina identifierade lokalbehov i kommunens lokalförsörjningsplan som används i det årliga budgetarbetet så att verksamheterna i god tid och med långsiktighet kan planera för sina lokalbehov.

Framåtblick

- Hur bedöms nämnden ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar och utmaningar inför 2026?

Svar:

Bedömningen är att nämndens och förvaltningens arbete kan fortgå i samma omfattning som 2025. Inga större utvecklingsarbeten eller kvalitetshöjande insatser kommer att kunna genomföras på grund av det rådande ekonomiska läget.

Nämnden har en stor utmaning i och med en stor ökning av antalet personer i Habo kommun som är över 85 år. Dessa kommer på sikt att behöva beredas insatser i form av boende och ökade insatser från hemtjänsten. Detta kommer att påverka vår verksamhet.

Inom ramen för nämndens ansvarsområde finns även tydliga behov av att öka platser för att kunna verkställa insatsen servicebostad samt insatsen korttidstillsyn enligt LSS

Pernilla Ekstrand
Förvaltningschef

Sara Svenningsson
Utredare

Bifogad handling:
Tertialrapport 2 2025

Socialnämndens lokalbehov budget 2027 (2027-2029)

Förslag till beslut

Förvaltningens identifierade lokalbehov fastställs och överlämnas till arbetsgrupp för lokalförsörjning för vidare hantering.

Beskrivning av ärendet

Lokalförsörjningsplanen är antagen av kommunstyrelsen. I lokalförsörjningsplanen sammanfattas kunskapen om när, var och i vilken omfattning det finns behov av kommunal service kopplat till lokalbehov. Uppföljning av lokalförsörjningsplanen påvisar vilka ekonomiska effekter som kommunen har att hantera under lokalförsörjningsplanens period.

Det övergripande syftet med lokalförsörjningsplanen är att den ska vara ett verktyg för framtida planering av kommunens lokalbehov samt vara ett hjälpmedel vid bedömning av kommande investeringsbehov. Politiska beslut om kommande investeringar krävs i kommunstyrelsen och slutligen kommunfullmäktige.

Förvaltningarnas identifierade lokalbehov ska fastställas i respektive nämnd. Målet är att lokalförsörjningsplanen ska bidra till att skapa förutsättningar för ändamålsenliga, hållbara samt kostnadseffektiva lokaler.

Förvaltningen har beskrivit behoven av lokaler i bifogat dokument ”Socialnämndens lokalbehov 2027 (2027-2029)”.

Sara Svenningsson
Utredare

Bifogad handling:

Socialnämndens lokalbehov budget 2027 (2027-2029)

Beslutet skickas till

Arbetsgrupp för lokalförsörjning

7.2 Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för att ge stöd samt vård och omsorg till kommunens invånare inom följande områden:

- Funktionshinderomsorg
- Hälso- och sjukvård
- Individ- och familjeomsorg
- Äldreomsorg

7.2.2 Lokaler för funktionshinderomsorgen

7.2.2.1 Korttidsboende och korttidstillsyn enligt LSS

Beskrivning

Kråkans korttidsverksamhet verkställer beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet enligt LSS i form av korttidsdygn (övernattning). I genomsnitt verkställs 5-6 dygn per ungdom. Syftet med korttidsvistelse är att avlasta föräldrar samt ge barnet/ungdomen miljöombyte och rekreation. På Kråkan finns fem sovrum för barnen, ett lek/mysrum, kök, tvättstuga och ett personalrum. Barnen som vistas på Kråkan har varierande behov. De har intellektuella funktionsnedsättningar, motoriska/fysiska begränsningar samt NPF (neuropsykiatriska) diagnoser.

På Kråkan verkställs också korttidstillsyn (fritids) för skolungdomar över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov enligt LSS.

Behoven av korttidsvistelse (övernattning) och korttidstillsyn (fritids) har ökat de senaste åren och kommer fortsätta att öka kontinuerligt.

Korttidsvistelse

År	Antal barn
2020	8
2024	17
2025	18

Korttidstillsyn

År	Antal barn
2020	2
2024	5
2025	9

Inflyttning av barnfamiljer till Habo har tidigare varit stor och det innebär ett ökat antal barn med funktionsnedsättning som har eller framåt kommer att få behov av korttidsvistelse och korttidstillsyn.

Habo kommun bedriver sedan en tid tillbaka anpassad grundskola i egen regi, vilket påverkar socialnämndens uppdrag och åtagande. Med varje årskull så tillkommer nu ungdomar inom korttidstillsyn LSS, vilket innebär en ökande målgrupp de närmaste 5 åren innan ökningen planat ut och det går att se ett in- och utflöde som balanserar ut varandra. Kortsiktigt köper socialnämnden 4 fritidsplatser av barn- och utbildningsnämnden under HT-25 och VT-26. Parallellt behöver förvaltningen arbeta för en långsiktig och ekonomiskt hållbar lösning.

Det finns behov av samordning inom funktionshinderomsorgen kring unga vuxnas behov av korttidsvistelse till följd av psykisk problematik alternativt högfungerande men med en NPF diagnos (autism, ADHD eller en kombination). Dessa ungdomar behöver förvaltningen möta upp i en frigörelse hemifrån och i ett mer tränande syfte till en flytt hemifrån. Denna målgrupp har vi svårt att möta på Kråkans korttids då vi här har varierande åldrar men också varierande intellektuell nivå.

Lokalbehovsanalys

Kråkans korttidsverksamhet är en verksamhet där det finns ett fortsatt ökat behov och ett inflöde av nya beslut. Utmaningen är att det är en stor variation i behoven hos barnen som vistas på Kråkan. Därför är det svårt att samplanera verksamheten. Dagtid kan det vara tomt på Kråkan medan det är fullt på eftermiddagarna då barnen/ungdomarna har korttidstillsyn (fritids) och korttidsvistelse efter skoltid. Förvaltningen ser behov av att kunna inrikta stödet till två olika korttidsverksamheter. Det skulle innebära mer anpassade grupper för barnen som ger möjlighet till bättre samspel och utbyte med varandra och utifrån det finns behov av två skilda lokaler.

En möjlighet är att hyra en lägenhet som kopplas till servicebostad/gruppbostad och att i denna lägenhet kunna ta emot unga vuxna för korttidsvistelse och korttidstillsyn under gymnasietiden. Antingen för en växlande avlastning med exempelvis 2-3 dygn/helg/ månad eller en period under utredning eller för korttidsvistelse en period för avlastning/ träning i att bo hemifrån. Om detta organiseras i vår verksamhet inom funktionshinderomsorgen så avlastar det Kråkans korttidsvistelse och lokalen skulle därmed kunna räcka till för hela målgruppen tillsvidare.

7.2.2.2 Bostad med särskild service enligt LSS

Beskrivning

I en gruppboende bör i regel endast tre till fem personer bo. Ytterligare någon boende bör kunna accepteras men endast under förutsättning att samtliga personer som bor i gruppboendet tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Antalet boende i en servicebostad bör vara så begränsat att servicebostaden integreras i ett bostadsområde och en institutionell boendemiljö undviks.

Det finns i dagsläget två gruppboenden i kommunen, Solhöjdens gruppboende och Ringvägens gruppboende. Dessa anses vara i stordrift sett till boendeformen med sex lägenheter per gruppboende. De är utformade 3 + 3 lägenheter vilket ger goda möjligheter att målgruppsanpassa och möta olika behov över tid.

I kommunen finns även en servicebostad med hyresrätter/lägenheter med en gemensamhetslokal inom ett begränsat geografiskt område. Servicebostaden är utformad i samverkan med Habo bostäder och i servicebostaden bor tio brukare. I anslutning till gemensamhetslokalen finns personalutrymmen för verksamhetens medarbetare.

I kommunen finns även andra brukare vars beslut om servicebostad verkställs i extern regi. Orsak till det kan vara att det är specifika behov som inte kan tillgodoses eller att den befintliga servicebostaden är utformad på ett sätt som inte fullt matchar individens behov av bostad. I kommunens servicebostad är lägenheterna utspridda i flera olika huskroppar på området men finns inom ett par hundra meter från gemensamhetslokalen.

Lokalbehovsanalys

Behoven av gruppboestad och serviceboestad i kommunen är långsiktiga. Brukare inom funktionshinderomsorgen får beslut som många gånger verkställs utifrån ett livslångt perspektiv. I takt med att kommunen växer ökar behoven inom funktionshinderomsorgen. Förvaltningen ser behov av ytterligare en gruppboestad till 2030. Till skillnad från nuvarande gruppboestäder är behovet istället en mindre gruppboestad för två till tre brukare. I ett sådant boende kan verksamheten möta komplexa behov som ställer stora krav på miljön. Gruppboestaden behöver vara stimuli- och ytanpassad för att möta komplexa och föränderliga behov, så som utmanande beteenden och fysiska funktionsnedsättningar som kräver hög medicinsk omvårdnad.

Om kommunen dessutom arbetar med stegförflyttning / boendekarriär för brukarna bör det kunna skapa utrymme för totalt tre till fyra nya brukare vid Solhöjdens och Ringvägens gruppboestäder.

Kommunen behöver planera för ytterligare en serviceboestad från och med 2025-2026 kopplat till beskrivningen om boendekarriär ovan samt prognos gällande förväntat antal ökade beslut om bostad med särskild service samt samlokalisering med träningslägenheter för unga vuxna / vuxna med beslut om korttidsvistelse. Behovet är 10 - 12 separata lägenheter samlade i ett trapphus. Flertalet mindre lägenheter om 1.5 - 2 rum och kök med någon större lägenhet som en trea. Utöver detta behövs en lägenhet som fungerar som gemensamhetsutrymme för de boende samlokaliserad med personallokal/kontor/sovrutrum för medarbetare med jour.

I de båda boendeformerna finns det behov av tillgänglighetsanpassningar. I serviceboestad kan det finnas behov av att beakta risker för konflikter, hot eller våld utifrån. Det behöver därför tas ställning till om det är lämpligt att en gemensamhetslokal ska vara belägen på markplan.

Förvaltningen har en pågående dialog med Habo Bostäder gällande behoven av serviceboestad.

7.2.3 Lokaler för äldreomsorgen

7.2.3.1 Särskilt boende för äldre

Beskrivning

Med särskilt boende avses bostäder för äldre med tillgång till personal dygnet runt som beviljas efter biståndsbedömning. Särskilt boende för äldre kan beviljas när omvårdnadsbehovet är omfattande och varaktigt eller när tillräcklig tillsyn eller tillräckliga trygghetsskapande åtgärder inte bedöms kunna åstadkommas i ordinärt boende.

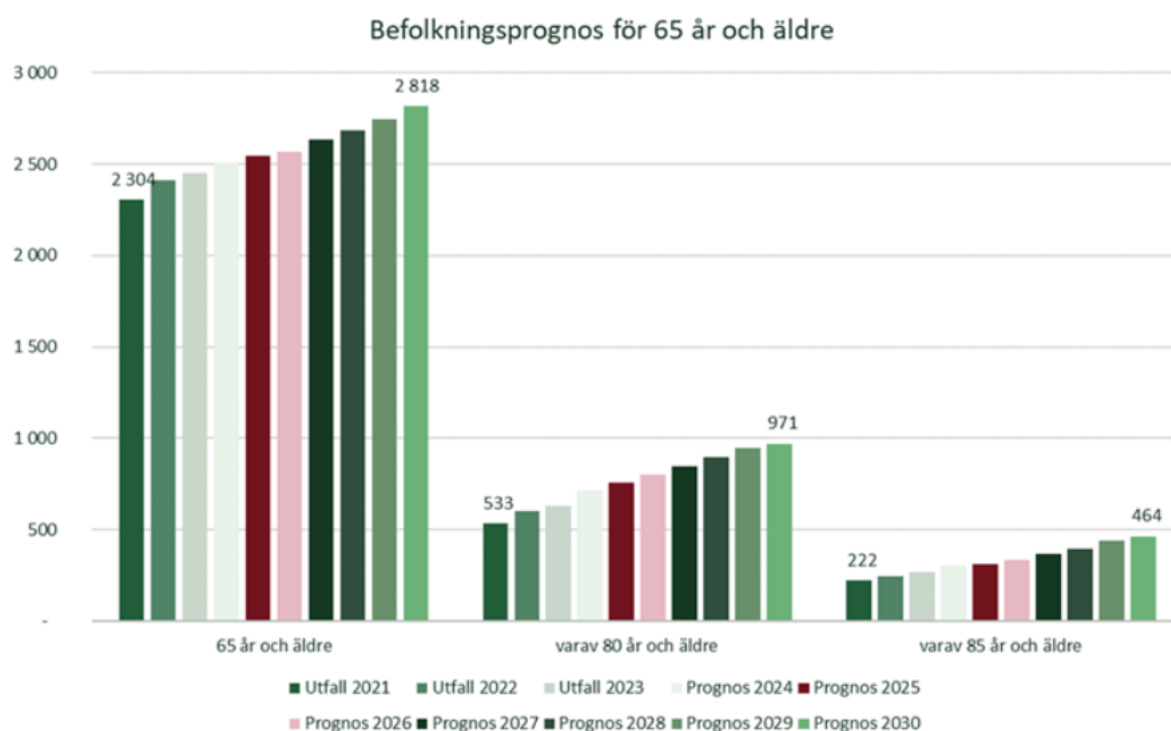
Idag verkställs beviljade beslut om särskilt boende för äldre på Kärrsgården. Det finns fyra demensavdelningar, två avdelningar med inriktning somatik och en avdelning för korttidsplats och växelvård, totalt 78 lägenheter. Utöver dessa finns avdelningen Linden med 13 lägenheter som sedan renoveringen gjordes i slutet av 2023 har stått tom. Habo bostäder hyr för tillfället Linden då de genomför stambyte på några av sina fastigheter. Detta beräknas pågå året ut, eventuellt med en kortare förlängning. Det finns ytterligare 3 lägenheter utanför avdelningen Gläntan som idag används som kontor för sjuksköterskor och som kan användas för särskilt boende när behov uppstår. I så fall skulle andra lokaler för kontor behövas.

Utifrån kommande volymförändringar utifrån befolkningsprognos är det tydligt att Habo kommun kommer behöva fler platser för särskilt boende än vad som finns på Kärrsgården idag. Det är viktigt att redan nu påbörja planering av var särskilt boende för äldre ska erbjudas i Habo kommun.

Då behovet av särskilt boende är ett individuellt biståndsbeslut utifrån specifika förutsättningar i det aktuella fallet finns det inte någon exakthet att utgå ifrån gällande hur många av de över 85 år som är i behov av särskilt boende. Målet är att med andra och förebyggande insatser möjliggöra för så många som möjligt att så länge som möjligt klara sig i sitt ordinära boende.

Det är dock så att andelen i befolkningen som är i behov av omfattande insatser och i det yttersta heldygnsomsorg i form av särskilt boende för äldre, tydligt ökar bland de som är över 85 år.

Bilden nedan över befolkningsutvecklingen är daterad augusti 2025.

Habo kommun har historiskt haft en låg andel äldre i sin befolkning. Även bland de invånare som är 80+ har andelen som beviljats särskilt boende varit låg i förhållande till snittet i riket och i länet. Trenden är nu att fler invånare 80+ har behov av och blir beviljade särskilt boende och Habo kommun närmar sig snittet i länet och riket. Om Habo kommun fortsatt kommer att hamna under riks/länssnitt kan vi med säkerhet inte veta. Det finns en risk att även Habos invånare 80+ kommer att beviljas särskilt boende i samma utsträckning som i landet och länet. Detta skulle innebära att behovet av särskilt boendeplatser ökar fortare än om snittet fortfarande hålls på nivåer som är längre än länet/landet. Det som ändå kan konstateras är att andelen invånare 80+ i Habo kommun som beviljas särskilt boende ökar.

Värt att notera är att behov av särskilt boende även uppstår bland kommuninvånare som är yngre. Förvaltningen ser behov av ytterligare ett särskilt boende som avser att tillgodose behov för yngre personer med demenssjukdom men även somatiska sjukdomar. Detta då de har en annan fysisk förmåga samt har behov av en annan utformad boendemiljö då de klarar mer aktiviteter men är i behov av personligt stöd. Andelen yngre i befolkningen med kognitiv svikt, i form av bland annat olika demenssjukdomar, ökar i hela riket. Dessa finns redan idag på särskilt boende i Habo kommun. Därför behöver kommande särskilt boende i Habo från början planeras och utformas för att möta dessa behov i verksamheten.

Korttidsplats

Korttidsplats kan beviljas när omvårdnadsbehovet tillfälligt är omfattande och inte kan tillgodoses med punktinsatser i ordinärt boende. Syftet med korttidsplats är att tillgodose tillfälliga behov av heldygnssorg samt, om möjligt, främja att den enskilde ska kunna komma hem till sin bostad så snart som möjligt. Korttidsplats ska alltid beviljas för en begränsad tid, normalt inte längre än två veckor. Korttidsplats och växelvård verkställs på avdelningen Boken. Totalt har korttid/växelvårdssavdelningen 13 rum med plats för upp till 15 brukare.

Något som kan vara värt att nämna i sammanhanget är att det inte finns något trygghetsboende eller biståndsbedömt trygghetsboende i kommunen. Skulle sådant boendebadativ för äldre finnas i kommunen skulle det kunna ha en inverkan på hur fort utvecklingen sker av andelen som beviljas särskilt boende. Dock bör det noteras att de som har så pass omfattande behov att särskilt boende bedöms aktuellt kommer inte trygghetsboende/biståndsbedömt trygghetsboende att motsvara behovet. Det kan dock göra att man i kommunen har möjligheter att förebygga att de omfattande behoven uppstår.

Genom att erbjuda insatser inom ramen för trygghetsboendet, i form av beslut om hjälp i hemmet och andra insatser från förvaltningar, intresseorganisationer, föreningar och förebyggande hälso- och sjukvårdsinsatser m.m. kan förutsättningar stärkas för den enskilde och förmågan att klara sig i ordinärt boende bli bättre.

Trygghetsboenden bedrivs av olika aktörer på bostadsmarknaden. Dessa finns både i form av bostadsrätter och hyresrätter. Kommunen kan genom bidrag för boendevård skapa förutsättningar för att innehåll med gemensamma aktiviteter anordnas i trygghetsboendets regi. Den enskilde invånaren söker sig själv till trygghetsboendet och ansöker vid behov om insatser hos kommunens biståndshandläggare.

Biståndsbedömt trygghetsboende är en insats som efter ansökan av den enskilde till kommunens biståndshandläggare bedöms och beviljas, utifrån lokalt framtagna riktlinjer för insatsen. Även här ansöker den enskilde vid behov om insatser som hjälp i hemmet hos kommunens biståndshandläggare.

Lokalbehovsanalys

Nya lokaler och även utomhusmiljön för särskilt boende kommer att behöva vara mer ändamålsenliga för de boende som är aktuella för beslut idag och framåt. Standarden på lägenheterna och kringutrymmen ser helt annorlunda ut idag mot vad de gjorde förr. Standarden på Kärrsgårdens lägenheter är mycket låg och lokalerna är kraftigt eftersatta i underhåll. Nya lokaler behöver innehålla goda möjligheter till förvaring då många flyttar från ett hus och direkt in på särskilt boende, vilket kan innebära t.ex. julsaker och även kläder att

använda för alla väder. I arbetet med att ytterligare beskriva lokalbehovsanalys behöver arkitekt med erfarenhet av särskilt boende för äldre tas med i tidigt stadie.

Lokal som behövs för särskilt boende för äldre behöver vara i en omfattning om avdelningar med ca 10 boende/avdelning och minst 4 avdelningar totalt. Socialförvaltningens erfarenhet är att det behöver vara minst 40 boende för att kunna få en ekonomisk balans i verksamheten.

Boendet som byggs behöver från början vara anpassat för brukare med kognitiv svikt. Det innebär att inte ha för stora avdelningar samt att ytor i de gemensamma utrymmena inte är helt öppna utan avdelade platser. I boendet behöver förråd och utrymmen för att kunna hantera exempelvis läkemedel, skölj, tvätt m.m. finnas. Kontorsutrymmen och omklädningsrum till personalen behöver finnas i tillräcklig omfattning.

Boendet omfattar enskilda lägenheter med pentry/badrum och egen tvättmaskin. Gemensamma ytor som delas av de som bor samma avdelning. Matplats/kök/tv-plats/eventuellt någon del där ex träning/rörelse kan utföras.

Plats där boenden kan umgås med sina besökande anhöriga är relevant att planera från start. Då möjliggörs ett aktivt och socialt liv där relationer med nära kan upprätthållas.

Någon del av boendet kan med fördel planeras för att hålla större samlingar, t.ex. sång eller andra gemensamma aktiviteter som planeras i verksamhet eller erbjuds av andra.

Utnyttja tillgänglig välfärdsteknik inom området för att från start vara anpassat och modernt. Här behöver även planering finnas för olika teknologiska lösningar och alternativ som kan stärka den enskildes behov. Exempel nattro-kamera, tillgängligt Wi-Fi till den enskilde, medicinrobot, AI-stöd i system och verksamhet.

I arbetet med att ytterligare beskriva lokalbehovsanalys behöver arkitekt med erfarenhet av särskilt boende för äldre tas med i ett tidigt stadie.

Planering för särskilt boende för äldre behöver ske med en långsiktig lokallösning. Det är svårt att se det som lämpligt med exempelvis modullösningar. Men i ett akut skede skulle detta kunna tas till om lokalerna motsvarar behoven i övrigt, i avvaktan på ett permanent boende.

7.2.3.2 Dagverksamhet för äldre

Beskrivning

Syftet med dagverksamhet är att underlätta för den enskilde att bo kvar hemma och ha kontakter med andra och samtidigt motverka isolering samt främja delaktighet i samhällslivet. Syftet med dagverksamhet kan också vara att anhöriga får avlösning och få tid för sig själv. Deltagare deltar på dagverksamheten med olika antal dagar per vecka enligt individuella beslut. För att beviljas dagverksamhet ska den enskilde bedömas kunna tillgodogöra sig innehållet i dagverksamheten.

Dagverksamheter är till för personer med behov av stöd i den dagliga livsföringen. Om den enskilde är självständig vad gäller den dagliga livsföringen men är socialt isolerad hänvisas personen till kommunens öppna träffpunkt för äldre.

Dagverksamheten Gnistan bedrivs idag på Kärrsgården i lokaler som består av hall, kök, allrum, en toalett, två vilorum med en säng i varje rum, ett förråd/aktivitetsrum och en tvättstuga. Fyra personal arbetar i verksamheten varje dag. Det finns i dagsläget utrymme för att ta emot maximalt 11-12 personer per dag. Fler brukare än så skulle skapa en för stor grupp utan möjlighet till att uppfylla målet med dagverksamhet för den enskilde individen. Det går idag inte att verkställa fler beslut om dagverksamhet på grund av lokalernas storlek och utformning. Ett stort problem är att det inte finns tillräcklig tillgång till toaletter.

Förutom dagverksamhetens ordinarie lokal, används glasrummet mittemot då det finns behov av att dela upp gruppen i mindre grupper. Träningslokalen används dagligen av deltagarna på dagverksamheten. Sinneas trädgård används av dagverksamheten under sommarhalvåret, vilket innebär ett positivt inslag för verksamheten.

Lokalbehovsanalys

Kopplat till befolkningsprognos där andelen äldre i kommunen ökar är bedömningen att behovet av dagverksamhet kommer att öka men det är svårt att göra en bedömning om när behoven kommer att ha ökat så mycket så att det inte längre går att vara kvar i nuvarande utrymmen. Långsiktigt behov är andra lokaler som är mer anpassade för en dagverksamhet med personer som har kognitiv sjukdom. För att kunna möta brukares och anhörigas behov av dagverksamhet, behövs andra lokaler där grupperna kan vara större eller uppdelade i två mindre grupper.

Att bedriva dagverksamhet i sammanhängande större lokaler där det finns utrymme att anpassa verksamheten skulle bäst motsvara behovet samt för att använda personalresurserna på bästa sätt. Blir verksamheten mer uppdelad kan det innebära att resurser inte kan samordnas och då ökar behovet istället. Behoven är långsiktiga och verksamheten löser behoven kortsiktig inom verksamheten. I dagsläget går det inte att verkställa fler beslut om dagverksamhet.

Fler yngre med demenssjukdomar kommer att ställa ytterligare krav på verksamhet och dess arbetssätt. Härigenom också lokalernas utformning. Det kommer i och med detta även bli viktigt att kunna verkställa beslut om dagverksamhet på helger och röda dagar. Att brukare skulle kunna komma till Gnistan på t.ex. en lördag eller juldagen skulle kunna medföra positiva vinster för att motverka ensamhet för den enskilde men även för anhöriga. Lokalerna är dock i grunden dåligt anpassade för brukare med kognitiv sjukdom. Behov av andra lokaler för verksamheten kvarstår. Verksamheten behöver kunna delas i två grupper.

En dagverksamhet som tillgodoser brukarnas behov är en möjlighet att förlänga tiden till dess att andra insatser behöver bli aktuella.

7.2.3.3 Hemtjänsten

Beskrivning

Med hemtjänst avses vård och omsorg i hemmet som beviljas efter biståndsbedömning. Hemtjänstinsatser utförs dygnet runt utifrån individuella behov. Meningen är att brukaren ska kunna bo kvar i sitt hem så länge som möjligt, även med omfattande omvårdnads- och medicinska insatser.

I takt med att allt fler väljer att bo kvar hemma längre, med svåra och komplexa sjukdomsbilder, krävs det fler undersköterskor i hemtjänsten vilket gör att hemtjänsten växer. Idag finns det 6 olika grupper/områden inom hemtjänsten. De är trångbodda i befintliga

lokaler och det finns inte utrymme att förändra något där de är nu. Allt pekar på att det inom en mycket snar framtid kommer att behövas en utökning av personal vilket innebär att de inte kommer få plats i nuvarande lokaler.

Rapportering av ej verkställda beslut enligt SoL och LSS – tredje kvartalet 2025

Förslag till beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Kommuner ska inom skälig tid verkställa beslut om insatser enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Om ett beslut inte verkställts inom tre månader ska detta rapporteras till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Det samma gäller delvis verkställda beslut samt avbrott i verkställighet som varat mer än tre månader. Rapporteringen ska göras kvartalsvis. Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att ett beslut ska verkställas kan myndigheten ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av en särskild avgift. Socialnämnden ska fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut tills beslutet är verkställt eller avslutat av annan anledning, så kallad återrapportering. Nämnden kan när som helst rapportera att ett beslut har verkställts.

För tredje kvartalet 2025 har 14 gynnande beslut enligt SoL och LSS rapporterats till IVO.

Sammanställning av rapporterade ej verkställda beslut

Förvaltningen har sammanställt rapporterade och återrapporterade ej verkställda beslut i Bilaga 1.

Jonas Linderholm Arnklint
Socialt ansvarig samordnare (SAS)

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Kommunrevisionen

Sammanställning av rapporterade ej verkställda beslut/avbrott i verkställighet enligt SoL och LSS

Bilaga 1

Beviljad insats	Lagrum	Kön		Beslutsdatum /avbrotts- datum	Dagar från beslutsdatum till rapporterings- tillfället	Rapporterings- tillfällen	Verkställt/ avslutat	Dagar från beslut till verkställt/a vslutat	Huvudsakligt skäl	Orsak
		k	m							
Följande beslut rapporterades 2025 kvartal 2										
Särskilt boende	SoL		x	2025-03-05	117					
Följande beslut rapporterades 2025 kvartal 3										
Bostad med särskild service	LSS	x		2025-04-17	172				Utanför kommunen	Sanering/renovering/ombyggnad inte klar pga ytter omständigheter
Bostad med särskild service	LSS	x		2025-04-15	174		2025-07-28	104	Hos den enskilde	Har specifika önskemål
Daglig verksamhet	LSS	x		2025-04-10	179				Hos den enskilde	Har specifika önskemål
Daglig verksamhet	LSS	x		2025-05-08	151				Hos den enskilde	Hälsotillstånd är/har varit ett hinder merparten av väntetiden
Daglig verksamhet	LSS	x		2025-05-23	136		2025-09-08	108	Hos kommunen	Otydlighet eller brister i den egna organisationen
Dagverksamhet	SoL	x		2025-06-26	102				Hos den enskilde	Har specifika önskemål
Dagverksamhet	SoL	x		2025-04-23	166		2025-08-05	104	Hos den enskilde	Har specifika önskemål
Kontaktperson	SoL	x		2025-05-16	143		2025-08-21	97	Hos kommunen	Personalrelaterade skäl
Kontaktperson	LSS		x	2025-05-28	131		2025-09-26	121	Hos den enskilde	Medverkar inte till verkställighet
Kontaktperson	SoL		x	2025-06-04	124		2025-09-30	118	Hos kommunen	Personalrelaterade skäl
Stödfamilj	SoL	x		2025-05-09	150		2025-08-29	112	Hos kommunen	Personalrelaterade skäl
Särskilt boende	SoL		x	2025-03-05	117	2025 kvartal 2	2025-09-15	194	Hos kommunen	Saknar plats
Särskilt boende	SoL		x	2025-06-11	117		2025-10-01	112	Hos kommunen	Saknar plats
Särskilt boende	SoL	x		2025-06-11	117		2025-10-01	112	Hos kommunen	Saknar plats
Särskilt boende	SoL		x	2025-05-06	129		2025-09-12	153	Hos kommunen	Saknar plats

Förordnanden till socialsekreterare vid socialjouren i Jönköpings kommun

Förslag till beslut

Susanne Torsell vid socialjouren i Jönköpings kommun ges förordnande att besluta om att begära polishandräckning för att genomföra vård eller omhändertagande enligt 43 § andra punkten lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU).

Susanne Torsell vid socialjouren i Jönköpings kommun ges förordnande att besluta om att begära polishandräckning enligt 8 kapitlet 7 § lag om placering av barn i skyddat boende (PSB) för att genomföra beslut om skyddat boende enligt tredje kapitlet eller om en omedelbar sådan insats enligt fjärde kapitlet

Beskrivning av ärendet

Beslut om att begära handräckning av polismyndigheten för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU samt beslut om att genomföra beslut om skyddat boende med stöd av PSB kan inte delegeras. Däremot kan särskilda tjänstemän förordnas av nämnden att fatta sådana beslut. Socialnämnden i Habo har genom avtalssamverkan socialjour som utförs av Jönköpings kommun. Socialjouren i Jönköping har anställt en ny socialsekreterare som behöver ges förordnande

Sara Svenningsson
Utredare

Beslutet skickas till
beata.runo@jonkoping.se
Utredare
IT-samordnare

Datum
2025-10-13

Dnr
SN25/204

Sida
1

Till
Socialnämnden

Kostnad för måltider för unga brukare inom funktionshinderomsorgen - korttidstillsyn

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att ta ut kostnad för mat av vårdnadshavare till barn som beviljats korttidstillsyn följande:¹

Kostnaden för ett mellanmål motsvarar en tiondel av dagskostnaden för mat, i ålderskategorin 14-17 år där all mat lagas hemma, enligt konsumentverkets kostnadsberäkning.

12 kronor per mellanmål

Debitering

Avrundning sker till närmaste heltal.

Debitering sker månadsvis.

Ikraftträdande

Förändringen träder i kraft den 1 januari 2026.

Ärendebeskrivning

Måltidskostnaden för vårdnadshavare till barn som är beviljade korttidstillsyn behöver förtydligas. Förvaltningen föreslår att kostnaden bifogas till socialnämndens budgethandlingar.

Korttidstillsyn

Korttidstillsyn utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov kan beviljas enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till skolungdomar från 12 år.

Försörjningsskyldighet

Kommunen får ta ut en kostnad av föräldrar till barn under 18 år när deras barn får vård i ett annat hem än det egna med stöd av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Vårdnadshavare har enligt föräldrabalken underhållsskyldighet för sina barn och är försörjningsskyldiga till dess barnet fyller 18 år eller så länge barnet går i skola, dock längst till barnet fyller 21 år.

¹ Taxan baseras på konsumentverkets kostnadsberäkning av matkostnader. Summorna som redovisas avser år 2025.

Socialnämnden

Pernilla Ekstrand
Förvaltningschef

Ellen Strömberg
Verksamhetsutvecklare

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige

Detaljplan för Äspered 1:38

Förslag till beslut

Socialnämnden har inga synpunkter på planförslaget.

Beskrivning av ärendet

Syftet med detaljplanen är att planlägga för cirka tolv stycken villatomter på del av Äspered 1:38 i Furusjö. Idag består området främst av oexploaterad skogsmark, men inom planområdet ingår också tolv befintliga fastigheter som är huvudsakligen fritidshusbebyggelse.

Samrådstiden pågår mellan 6 oktober - 3 november 2025.

Synpunkter på planförslaget ska lämnas senast den 3 november.

Planförslaget och tillhörande handlingar finns att ta del av på kommunens webbplats

<https://habokommun.se/Bygga-bo--miljo/Kommunens-planarbete/Detailjplanering/Pagaende-detailjplaner/detailjplan-for-aspered-138/>

Sara Svenningsson
Utredare

Beslutet skickas till
plan@habokommun.se

Till Socialnämnden

Informationsärenden i samband med socialnämnden den 22 oktober 2025

I samband med nämndutskick bifogas en innehållsförteckning på de handlingar som ligger i den röda informationsmappen som ledamöterna får ta del av under nämndsammanträdena. Om det finns handlingar som ledamöterna vill titta närmare på finns, dessa tillgängliga hos förvaltningsadministratören före och efter sammanträdet.

Informationsmappen innehåller följande handlingar:

1. Samordningsförbundet Södra Vätterbygden
 - *Styrelseprotokoll daterat den 3 oktober 2025*
2. Facklig samverkan-FSG
 - *Minnesanteckningar från 14/10 2025*
3. RPF- Kommunala rådet för pensionärer och personer med funktionsvariationer
 - *Protokoll från den 25/9 2025*
4. Region Jönköpings län - Länsrådet för funktionsnedsättningar (LFF)
 - *Protokoll från den 11/9 2025*